

بررسی آثار خروج کارگاه‌های دارای ۵ نفر یا کمتر از شمول قانون کار بر میزان اشتغال کارگاه

مجری طرح: پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس

کارفرما: معاونت برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری اشتغال وزارت کار و امور اجتماعی

زمان خاتمه طرح: ۱۳۸۳

مسئول طرح: دکتر حسین صادقی

واژگان کلیدی: اشتغال، بازار، اتحادیه، کار

خلاصه‌ای از نتایج و کلیات تحقیق:

این تحقیق که به سفارش معاونت برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری اشتغال وزارت کار و امور اجتماعی تهیه گردیده مشتمل بر ۴ فصل است که در فصل اول به بررسی تعریف مسئله، هدف تحقیق و روش تجزیه و تحلیل اطلاعات پرداخته می‌شود.

از آنجائیکه در میان قوانین و مقررات حاکم بر بازار نیروی کار، نقش کلیدی در انعطاف‌پذیری بازار کار وجود دارد، لذا بررسی قانون و مقررات حاکم بر بازار کار ایران از اهمیت بسزایی برخوردار است، و به همین جهت در فصل دوم به بحث و بررسی قانون کار در تحلیل اثرات آن بر اشتغال در ایران شامل بررسی و تحلیل تاریخچه و روند گسترش قانون کار جمهوری اسلامی ایران و نیز مداخلات دولت، به تحلیل اثرات و تبعات قانون جدید کار بر اشتغال پرداخته می‌شود.

در فصل سوم، ابتدا جایگاه صنایع کوچک و متوسط در نظامهای اقتصادی مورد بررسی قرار گرفته و سپس به بررسی تاریخچه تحولات صنایع کوچک؛ شامل تاریخ تکامل صنایع کوچک در جهان و سیر تکامل تاریخی صنایع کوچک در ایران پرداخته می‌شود. در پایان این فصل، ضمن بررسی مشکلات و موانع رشد صنایع کوچک به نقش آن در ایجاد اشتغال پرداخته خواهد شد.

در فصل چهارم پژوهش، نتایج تجربی تحقیق مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در انتها یافته‌های تجربی ارائه خواهد شد. به عبارت دیگر در این فصل به منظور بررسی تاثیر قانون خروج کارگاه‌های ۵ نفر کارکن و کمتر از آن از شمول قانون کار بر اشتغال از تحلیلهای توصیفی، تکنیکها و استنتاجات آماری (از قبیل تحلیل واریانس، میانگین، آزمون فرضیه، ضرایب، همبستگی و رگرسیون) استفاده خواهد شد. بدین منظور، ابتدا داده‌های جمع‌آوری شده دسته‌بندی و تلخیص و سپس با استفاده از آزمونهای آماری و اقتصادسنجی به اثرات قانون یاد شده بر اشتغال، کارگاه‌های نمونه پرداخته می‌شود. همانطور که در کلیات تحقیق بطور مفصل بیان شده است، روش تحقیق در این پژوهش پیمایشی است؛ بطوریکه در این روش اطلاعات مورد نظر در قالب یک پرسشنامه با مراجعه پرسشگران به کارگاه و مصاحبه حضوری از کارفرما و یا سرپرست کارگاه گردآوری شده است. بدین ترتیب «واحد شاهد» فرد بوده و «واحد تحلیل» کارگاه می‌باشد.

با توجه به توضیحات داده شده در ابتدا به بررسی توصیفی اطلاعات جمع‌آوری شده پرداخته شده و در آخر آزمونهای آماری جهت نیل به اهداف تحقیق به انجام رسیده است.

نتایج بدست آمده از تحقیق نشان می‌دهد که در واقع یکی از دغدغه‌های اصلی این است که ممکن است قانون جدید کار نقش موثری در ایجاد اشتغال نماید، لیکن عدم اطلاع‌رسانی صحیح و یا بعبارت دیگر، عدم اطلاع و آگاهی دقیق در خصوص کم و کیف قانون خروج کارگاه‌های ۵ نفر کارکن و کمتر از شمول قانون کار موجب می‌شود تا اجرای این قانون نتواند به درستی نقش و آثار خود را بر جای گذارد. وقتی قانونی وضع شود، برای اینکه بتواند به اهداف خود دست پیدا کند، بایستی اطلاع‌رسانی صحیح به مشمولین این قانون انجام گیرد، در غیر اینصورت ممکن است با شکست مواجه شود. در این راستا تحقیق حاضر، این مقوله را از لحاظ آماری مورد بررسی تجربی قرار داده است. برای این منظور، سه متغیر مهم تاثیرگذار بر اشتغال کارگاه‌ها (نحوه مدیریت، اطلاع و یا عدم اطلاع از قانون کار جدید و نوع تکنولوژی) وارد مدل *back ward* رگرسیونی گردید. نتایج اولیه رگرسیونی نشان می‌دهد که متغیر نحوه مدیریت همانند مدل رگرسیونی کل کارگاه‌ها تاثیر معنی‌دار بر اشتغال کارگاه‌ها نداشته است. به همین دلیل در مرحله بعدی این متغیر از مدل خارج شده و نتایج رگرسیونی بدست آمده بسیار مناسب بوده و نیز تمامی متغیرهای مدل از لحاظ آماری معنی‌دار بوده‌اند.